

BILTEN FINHED PROJEKTA

Izdanje br. 5

01/12/2014

FINANCING *Higher*ED

U ovom broju:

Developing financing & equity policy framework P.1
Poseta Univerzitetu u Ljubljani P.2
Izvod iz rezultata EUROSTUDENT istraživanja P.3
Intervju sa dr Milovanom Šuvakovim P.4

ŠTA JE FINHED PROJEKAT?

„Ka održivom i jednakopravnom finansiranju visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini, Crnoj Gori i Srbiji“ (Towards sustainable and equitable financing of higher education in Bosnia and Herzegovina, Montenegro and Serbia) ili skraćeno FINHED je projekat koji se realizuje u okviru progama TEMPUS Evropske unije i regionalnog je karaktera. Projekat ima za cilj da doprinese efikasnijem, efektivnijem i jednakopravnijem sistemu finansiranja visokog obrazovanja u zemljama Bosni i Hercegovini, Crnoj Gori i Srbiji. Konkretnije, u okviru projekta se nastoji da se najpre sveobuhvatno analiziraju postojeći modeli sistemskog i institucionalnog finansiranja, kao i dostupnosti i jednakopravnosti visokog obrazovanja u ovim zemljama. Ovo, između postalog i podrazumeva da će u okviru ovog projekta naše zemlje po prvi put učestvovati u međunarodnoj komparativnoj studiji o socijalnoj dimenziji u visokom obrazovanju – [EUROSTUDENT](#).

U drugoj fazi projekta, partneri će, zajedno sa drugim relevantnim akterima u domenu visokog obrazovanja, raditi na razvoju sistemskog (“policy”) okvira za obezbeđivanje efikasnijeg, efektivnijeg i jednakopravnijeg sistema visokog obrazovanja u ove tri zemlje, kao i na razvoju modela institucionalnog finansiranja koji se zasnivaju na pametnoj diverzifikaciji izvora prihoda. Paralelno sa ovim aktivnostima, partneri iz regiona će se upoznavati sa postojećim politikama i praksama u zemljama EU, a pre svega zemalja iz kojih dolaze partneri na projektu – Belgije, Engleske, Finske i Slovenije.

Projekat spada u kategoriju takozvanih strukturnih projekata, što znači da u njemu pored univerziteta učestvuju i sva nadležna ministarstva iz regiona.

Projekat će trajati do oktobra 2015. godine.

IMPRESSUM

BILTEN FINHED PROJEKTA
Izdanje peto
01/12/2014

Izdavač

**Dr Nevenka ŽARKIĆ
JOKSIMOVIĆ**

--

Koordinator projekta

KONTAKT

Miloš MILOSAVLJEVIĆ

Administrativni Koordinator
Univerzitet u Beogradu | Srbija

--

A: Jove Ilića 154, 11000 Beograd

E: secretariat@finhed.org

DEVELOPING FINANCING & EQUITY POLICY FRAMEWORK

U organizaciji Univerziteta Crne Gore početkom jula 2014. godine održana je radionica pod nazivom "Developing Financing & Equity Policy Framework".

Cilj radionice bio je da se kroz analizu postojećih podataka o visokom obrazovanju u tri države koje učestvuju u FINHED Tempus projektu kao i kroz studije slučaja otvore pitanja mogućnosti promene sistema finansiranja visokog obrazovanja. Predrag Lažetić (University of Bath) je kroz prezentaciju "What can graduate surveys tell us about financing of higher education?" predstavio rezultate istraživanja o diplomiranim studentima sprovedenog u okviru CONGRAD Tempus projekta tokom 2013. godine u Bosni i Hercegovini, Crnoj Gori i Srbiji. Dodatan akcenat u izlaganju i kasnijoj diskusiji stavljen je i na mogućnosti primene rezultata istraživanja ovog tipa na

izmene sistema finansiranja visokog obrazovanja. Dr Sunčica Vujić (University of Bath) je održala predavanje na temu Estimating the Rate of Return to Education u kome je iznela teorijske pristupe procena cene koštanja obrazovanja. Christian Garve predstavnik KfW Development Bank predstavio je program studentskih kredita u Nemačkoj kao i predlog projekta za finansiranje studenata u zemljama Zapadnog Balkana. U radionici je učestvovalo 37 predstavnika sa 15 FINHED partnerskih institucija. Upravni odbor projekta kao i ekspertska grupa održani su na marginama radionice.

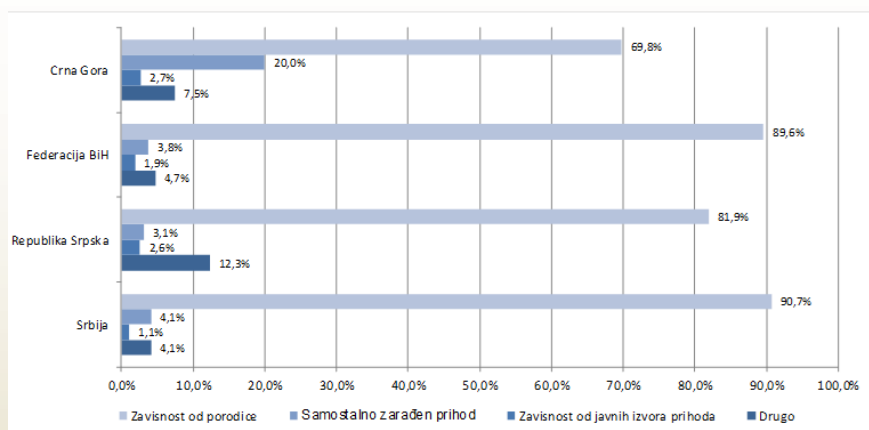
POSETA UNIVERZITETU U LJUBLJANI

Studijska poseta Univerzitetu u Ljubljani održana je tokom oktobra 2014. godine. Učešće u studijskoj poseti uzelo je 30 predstavnika sa 13 FINHED partnerskih institucija. Jozsef Györkös, Klemen Miklavič, Alenka Flander, Pavel Zgaga, Stanislav Pejovnik, Janez Vogrinc i Andrew G. Traveller predstavili su strukturu i izazove visokog obrazovanja u Sloveniji iz aspekta strukturnih reformi, finansiranja, internalizacije, ali i iz pozicije aktera koji su učestvovali u kreiranju politika na kojima danas počiva sistem VO u Sloveniji. Upravni odbor projekta kao i ekspertska grupa održani su na marginama radionice.

 FINANCING
Higher ED

IZVOD IZ REZULTATA EURSTUDENT ISTRAŽIVANJA

Izvor: FINHED projekat

Velika većina studenata u sve tri države finansijski zavisi od roditelja tokom studija, dok je studenata koji dominantno sami sebe finansiraju kroz samostalno zarađen novac u Bosni i Hercegovini i Srbiji ispod 5%, dok se sa druge strane, jedna petina studenata u Crnoj Gori samostalno finansira.

Tabela 1: Zavisnost od izvora finansiranja - prosek 28 EUROSTUDENT zemalja

Zavisnost od izvora finansiranja	%
Zavisnost od porodice	47%
Samostalno zarađen prihod	35%
Zavisnost od javnih izvora prihoda	11%
Drugo	7%

Izvor: Hauschildt et al., 2015: 125

DETALJNIJE...

Kada se pogledaju studenti koji ne žive sa roditeljima, Bosna i Hercegovina¹ i Srbija imaju najveći procenat studenata koje primarno izdržava porodica/roditelji (87%). U poređenju sa drugim EUROSTUDENT državama Crna Gora i Hrvatska imaju 66% odnosno 64% studenata koje roditelji primarno izdržavaju dok su sa druge strane zemlje sa najmanjim učešćem studenata koji primarno finansijski zavise od roditelja Danska (8%), Švedska (19%) i Estonija (20%).

Procenat studenata koji ne žive sa roditeljima i primarno zavise od samostalno zarađenih prihoda je u Bosni i Hercegovini i Srbiji ispod 10% (6% u Srbiji i 7% u Bosni i Hercegovini) dok je u Crnoj Gori 25% i Hrvatskoj 23%. Zemlje koje imaju najveće učešće studenata koji se primarno samostalno izdržavaju su Estonija (60%), Švajcarska (58%), Malta (57%) i Poljska (57%) (Hauschildt et al., 2015)¹.

--

¹Podaci za studente koji ne žive sa roditeljima u komparativnoj perspektivi sa drugim EUROSTUDENT državama odnose se na Federaciju Bosne i Hercegovine.

²Hauschildt K., Gwosc C., Netz N., Mishra S. (2015) Social and Economic Conditions of Student Life in Europe Synopsis of Indicators EUROSTUDENT V 2012-2015 Retrieved 12.02.2015 from:

eurostudent.eu

AKTIVNOSTI U NAREDNOM PERIODU

Radionica "The Social Dimension of Higher Education in Bosnia and Herzegovina, Montenegro and Serbia" biće održana na Univerzitetu u Novom Sadu tokom februara 2015. godine. Tokom radionice predstavljeni rezultati EUROSTUDENT istraživanja u Bosni i Hercegovini, Crnoj Gori i Srbiji.

Predstavnici FINHED projekta učestvovaće na međunarodnoj konferenciji The Social Dimension in European Higher Education koja će se održati u Beču krajem februara 2015. godine.

BILTEN PRIPREMILI:

Ivana ŽIVADINOVIĆ
Centar za obrazovne politike,
--
A: Svetozara Markovića 22,
11000 Beograd | Srbija
E: secretariat@finhed.org

Dr Slađana BENKOVIĆ
Zamenik koordinatora projekta
Univerzitet u Beogradu
--
A: Jove Ilića 154,
11000 Beograd | Srbija
E: secretariat@finhed.org

BILTEN FINHED PROJEKTA

Izdanje peto
01/12/2014

UNIVERZITET U BEOGRADU

Studentski trg 1
11000 Beograd
SRBIJA

FINHED kontakt:
<http://www.finhed.org>
secretariat@finhed.org